

Naš prispevek za revijo Moj pes:

PASMA: ČRNI RUSKI TERIER (Tchiorny Terrier)

MNENJE POZNAVALCA: IZTOK in NELI ŠULER (PSARNA: BELLA FANTASIA)

Zakaj črni ruski terier? Je to zunanost, vedenjske lastnosti ...?

Črni ruski terier ne pusti nikogar ravnodušnega. S svojo bogato črno dlako, čudovito brado in brki in mogočnim ter hkrati elegantnim telesom daje poseben ekstravagantni videz. V njem sta združena moč in milina hkrati. Je veselo in ljubeče bitje, ki je pripravljeno žrtvovati življenje za vas. Je zelo zvest in vdano ljubi svojega gospodarja. Zna se prilagoditi njegovim potrebam in razpoloženju. Rabi človekovo bližino in hkrati odločnega in stabilnega vodnika, saj lahko s svojo višino od 68 do 80 cm v primeru nepravilne vzgoje predstavlja neobvladljivo moč in agresijo. Po naravi je stabilen, umirjen, vodljiv in vdan družinski član ter dober človekov spremljevalec, z izrazitimi delovnimi sposobnostmi.

Kaj pasmo po vašem mnenju najbolj odlikuje in kakšne so njene slabosti?

Prednost pasme je ta, da lahko enako dobro živi v mestnem stanovanju ali pa na deželi, v ostrih sibirskih zimah ali pa v sončnem podnebjju. Struktura njegove dolge dlake dopušča zračnost, ob pravilni in redni negi pa ne izpada in nima vonja. Seveda pa to pasmo najbolj odlikuje njena inteligenca in sposobnost šolanja ter samozavest in neustrašnost.

Slabost, če lahko temu sploh tako rečemo, pa je redna nega dolgega kožuha. Če tu zatajimo in psa zanemarimo po lastni krivdi, radi pripišemo to slabi strani pasme. Če psa fizično in psihično ne obvladamo, je takrat slaba stran pasme njena teža, moč in velikost.

Kako je s priljubljenostjo pasme v Sloveniji in v tujini? Koliko je približno črnih terierjev v Sloveniji?

Ta pasma postaja vedno popularnejša po vsem svetu ravno zaradi kombinacije moči in elegance ter vloge telesnega stražarja in hkrati družinskega spremljevalca. Lepo negovan in pravilno urejen ČRT pa pogosto predstavlja pravi magnet za mimoidoče. Prijeten odnos do otrok, zaupljivost in lastnost družinskega prijatelja pa zagotavlja, da popularnost pasme ni le začasna, ampak se bo le še povečevala.

V Sloveniji je do sedaj v Slovensko rodovno knjigo vpisanih 93 psov te pasme. Precej jih je bilo tudi uvoženih iz različnih držav in tja niso vpisani. Še živečih pa je verjetno okrog 40 do 50.

Je pa res, da si ob spoznanju, da kožuh ČRT-ja potrebuje stalno nego in striženje, marsikdo premisli.

Značaj oziroma njegove vedenjske značilnosti (dobre in slabe strani):

Je samozavesten in dostojanstven pes, ki se dobro nadzoruje v vseh situacijah. Če pa okoliščine zahtevajo, nemudoma prevzame aktivno vlogo, vendar se ob umaknitvi grožnje hitro umiri. S pravo in dosledno vzgojo postane umirjen, vodljiv in vdan družinski član. Če je pa v rokah neodločnega ali celo podrejenega lastnika, prevzame vlogo vodje in lahko postane neobvladljiv.

Odnos do družinskih članov: Rad ustreže gospodarju in potrebuje njegovo bližino. Svojo naklonjenost nenehno izkazuje, zato je bivanje stran od ljudi zanj neprimerno. Želi spati v istem prostoru s člani družine ali vsaj v njihovi bližini. Vsi družinski člani morajo sodelovati že pri vzgoji mladička, saj si pes hitro postavi hierarhijo v hiši. Se pa brez težav hitro vklopi v eno ali več člansko družino.

Odnos do otrok: Do otrok je zaščitniški, prijazen, tolerant in pa zelo igriv. Potrebno je igro nadzorovati in umirjati, da ne bi prišlo do nepotrebne grobosti, saj so to veliki in težki psi. Se pa radi umaknejo, kadar želijo mir.

Odnos do drugih ljudi: Že v prvih mesecih, ko v hišo pripeljemo mladička, ga seznanimo z drugimi ljudmi in psi, ki jih bomo na poti srečevali. Od nas je odvisno ali bomo pustili, da se psa boža ali ne. Nenadnim stegovanjem tujih rok se pa tako sam rad izogne in je pri tem precej zadržan in nezaupljiv. Če pa želi, se čez čas za božanje človeku sam nastavi. Vsak lastnik ČRT-ja mora spoštovati druge ljudi in se zavedati, da lahko pes s svojo velikostjo marsikoga prestraši, če teka okrog brez kontrole in želi vsakega pozdraviti. Ko je kuža še majhen, se ljudje ob njem zabavajo, ko pa zraste, lahko to postane velik problem. V hiši pa bo želel imeti vse goste stalno pod nadzorom.

Odnos do drugih psov in drugih živali: So neustrašni in se nikogar ne bojijo. Če od malega srečujejo določene pse, so do njih strpni. Kljub pravilni vzgoji in obilni socializaciji, pa lahko naletimo na težave pri sprejemanju tujih psov. Lahko sobivajo z drugimi psi in ostalimi hišni ljubljenci, vendar jih moramo na to privaditi že od začetka. Do drugih živali, konj, drobnice, divjadi,.. pa so tolerantni in nimajo lovskega nagona.

Vodljivost in učljivost – ali ga lahko štejemo med »lahke« ali bolj zahtevne pasme?

ČRT se hitro in zelo rad šola, je zelo inteligenčen, vodljiv in učljiv. Ob njem postanemo hitro ponosni in veseli. Vendar se moramo zavedati, da je čas, ko ČRT dokončno fizično in psihično dozori in se oblikuje, šele pri starosti od 2 do 2,5 let. Do takrat bo poskušal dokazati svojo moč. Če psu dovolimo le trenutek dominacije in nadvlade, lahko postane nevaren lastniku in okolici. To pa je kasneje težko popraviti.

Potrebno je začeti z vzgojo že pri mladičku. Aktivnejši psi kar sami kličejo po akciji, mirnejši pa lahko delujejo kar malo zaspano in nezainteresirano. Ravno tem je potrebno namenjati veliko pozornosti in jih z animacijo vzpodbuditi k delu.

Za kakšne ljudi je primeren?

ČRT je primeren za vitalnega, stabilnega in odločnega lastnika, ki bo imel čas za vzgojo in nego psa. Mora biti samozavesten in sposoben hitro reagirati, vendar pri vzgoji ne sme biti nasilen in grob. Dobro je, če ima predznanje o vzgoji psov. Ker ČRT ne prenaša verige in osamljenega življenja, je zanj primerno bivanje skupaj z lastnikom v stanovanju ali pa hiši. Tam bo nemoteč in neškodljiv. Dobro se prilagaja potrebam lastnika in je hitro pripravljen na dolgi sprehod, tek, igranje, šolanje ali pa le na poležavanje v stanovanju.

Vzreditelj pa lahko že v leglu izbere mladička, primernega, glede na želje bodočega lastnika, saj se med seboj že razlikujejo po aktivnosti in dominanci.

Pasji športi ali kakšna druga dejavnost?

Vsaka aktivnost je prav dobrodošla za razvijanje kosti, sklepov in mišic ČRT-ja, vendar je potrebno v prvem letu starosti mladička postopoma obremenjevati. Zaradi hitre rasti mu lahko hitro nakoplujemo poškodbe vezi in sklepov.

Ker je to v osnovi delovna pasma, lahko z njim počnemo marsikaj, vendar dejavnosti izberemo glede na njegov temperament in velikost. Za razvijanje močnih mišic lahko teče z nami ali pa ob kolesu, kar se pogosto uporablja za pripravo na razstave. S tem razvija svoj značilni tek »kas«; primerno je tudi plavanje. Aktivnosti, kot so Freestyle (plesanje skupaj z vodnikom), Relly Obedience, Agillity, Dog Frisbee, Kanikross, se tudi pogosto izvajajo s to pasmo in pa seveda programi BH in IPO. Za določene dejavnosti, kjer je pomembna hitrost, je pasma lahko malo prevelika in preokorna, drugače pa je s ČRT-jem možno početi prav vse. Najpogosteje pa bomo lahko najlepše in najmogočnejše predstavnike te pasme občudovali na pasjih lepotnih razstavah.

Kakšne potrebe ima: vzgoja, socializacija, sprehodi ...? Kako lahko zadostimo njegovi potrebi po gibanju

Potrebno je opozoriti, da moramo z mladičkom ravnati kot z odraslim psom. Tu pri vzgoji ni prostora za otroški ton govorjenja. To je resna delovna pasma. Njegov lep in eleganten videz je lahko zavajajoč. To je pes čuvaj in to naravo nosi v genih. Težko je spremeniti enkrat pridobljene navade, ob nepravilni vzgoji in slabi socializaciji lahko postane tudi popadljiv. Vzgoja se začne že pri vzreditelju in takoj nadaljuje pri novem lastniku.

Zaradi šibkih vezi in sklepov se je pri mladičku potrebno izogniti poškodbam, zato naj se med sprehodi, ki so zanje zelo pomembni, ne igrajo in norijo z drugimi psi. V prvem letu starosti jih ne smemo preobremenjevati ali dopustiti sunkovite skoke, saj še niso dokončno zrasli in se okrepili. Vsekakor pa moramo poskrbeti za njihov fizični razvoj, da bodo kasneje postali močni in dobro razviti psi. Ne potrebujejo velikih vrtov, saj se sami ne bodo razgibavali, ampak bodo čakali na nas, da jih peljemo na sprehod ali se bomo z njimi ukvarjali. Drugače bodo le mirno čakali na nas pred vrati.

Negovanje kožuha oziroma dlake, izpadanje dlake?

Celotno telo pokriva gosta, valovita, vendar zračna črna dlaka, ki jo je potrebno temeljito razčesati vsaj enkrat na teden. Dlaka nima vonja in ne izpada. Skopamo lahko psa enkrat na mesec, strižemo pa na 3 mesece. Če se pa udeležujemo pasjih razstav, pa pred vsako razstavo. Na pravilno nego navajamo mladička že od samega začetka, navaditi se mora na redno nego nohtov, ušes, čiščenje zob, brisanja brade, ki lahko postane vir umazanije, če jo redno ne umivamo, sušimo in češemo. Med striženjem mora mirno stati nekaj ur, da lahko psa uredimo po razstavnih normah. Lep, urejen in po standardu ostrižen ČRT je plod rednega in večurnega dela. Če pa nam je česanje odveč, lahko kožuh brijemo, vendar s tem odvezamo značilno podobo pasme.

Posebnosti pri prehrani?

Lahko hranimo s suho briketirano hrano, ki ji lahko dodamo sir, jogurt ali meso in ne žitaric ali pa svežo uravnoteženo naravno hrano. Ker ne poje velike količine, naj bo le ta kvalitetna in bogata z vitamini in minerali. Poleg močnega in velikega telesa moramo nahraniti še dolgo košato dlako. Posoda naj bo dvignjena v višino ramen in naj ne je s tal.

Na kaj bi opozorili morebitne nove skrbnike, ki se odločajo za pasmo? Morebitne dedne hibe in bolezni?

Tu ne moremo govoriti o kakšni tipični pasemski bolezni. Seveda pa s pravimi paritvenimi kombinacijami in različnimi zdravstvenimi testi, lahko preprečimo marsikatero bolezen in težavo, ki bi se lahko pojavila pri tej pasmi (displazija kolkov, vnetje pokostnice, hiperurikosurija, vnetje ušes, alergije,.. Vsak odgovoren vzreditelj in pa kasneje lastnik mora biti skrben in pazljiv, da pri razvoju mladička ne pride do kakšnih nepotrebnih okvar. Za dodatne nasvete se lahko obrnejo lastniki na Sekcijo ruskih pasem pri klubu SKVPM, kamor je pasma vključena in kjer vzrejo nadzorujejo.

Kakšno starost dočaka? 8 do 12 let